

КУЗЬМИШИНА НАТАЛІЯ ВАСИЛІВНА

(до 50 – річчя від дня народження)

**Кандидат сільськогосподарських наук,
завідувач лабораторії інтродукції та
зберігання генетичних ресурсів рослин
Національного центру генетичних ресурсів
рослин України.**

28 лютого виповнилось 50 років Наталії Василівні Кузьмишиній, кандидату сільсько-господарських наук, завідувачій лабораторії інтродукції та зберігання генетичних ресурсів рослин Національного центру генетичних ресурсів рослин України.

Народилася Н. В. Кузьмишина в Житомирській області, Бердичівським районі в селі Садки в селянській родині. З дитинства Наталія Василівна вже мала

любов до рідної землі та рослин. Після закінчення школи у 1982 р. вона поступає до Шевченківського гідромеліоративного технікуму, де знайомиться з сільськогосподарською технікою та машинами. У 1987 р. вона переїзжає до міста Харкова, де почнеться її творче та наукове життя в Інституті рослинництва імені В.Я. Юр'єва. Заочно закінчує Харківський аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, агрономічний факультет. В Інституті рослинництва ім. В. Я. Юр'єва Наталія Василівна знайомиться з багатьма видатними вченими – науковцями, які зіграли немало роль в подальшому становленні її як молодого та перспективного вченого. Серед тих, хто завжди був поряд треба виділити таких відомих вчених, як Ірина Анатоліївна Гур'єва, Світлана Віталіївна Рабінович, Леонід Васильович Козубенко.

Разом з видатними вченими, які працювали і працюють на даний час в Інституті рослинництва ім. В. Я. Юр'єва, Н. В. Кузьмишина зробила вагомий внесок у розробку методології формування та ведення Національного банку генетичних ресурсів рослин України.

Вона організовує і особисто проводить залучення зразків генофонду широкого різноманіття с.-г. культур з України та зарубіжних країн до Національного генбанку; забезпечує користувачів зразками генофонду у селекційних, наукових установах і навчальних закладах України. Проводить обмін цінними зразками з зарубіжними партнерами. Бере активну участь у створенні і веденні Інформаційної системи з ГРРУ «Генофонд рослин». Здійснює координаційну діяльність з генетичних ресурсів рослин 34 установ Системи ГРРУ.

У результаті досліджень Кузьмишиною Н. В. особисто та у співавторстві розроблено наукові основи і створено банк генетичних ресурсів кукурудзи України, в якому базова колекція налічує 6,7 тис. зразків. Пріоритет з формування базових колекцій підтверджений двома патентами та рядом авторських свідоцтв. Сформовано базову, дві ознакові, генетичну, дві спеціальні та навчальну колекції, які мають державне значення. Їх зразки надані для використання як вихідний матеріал в гетерозисній селекції на скоростиглість, високу продуктивність, стійкість до хвороб та шкідників, придатність до механізованого збирання, а також у навчальних програмах селекційним, науково-дослідним установам, навчальним закладам.

Н.В. Кузьмишиною проводиться велика робота з розробки і створення колекцій генетичного різноманіття рослин за ознаками насіння, які передано і використовуються в Українському інституті експертизи сортів рослин, Національному університеті біоресурсів природокористування України, інших установах і навчальних закладах.

Вихідний матеріал, виділений Н.В. Кузьмишиною з генетичного різноманіття, став основою для створення за її співавторства чотирьох гібридів кукурудзи.

Її наполегливість у досягненні результатів яскраво свідчить про правильність наукової позиції, невтомного дослідника, що відображено і опубліковано у 68 наукових працях, з них сім наукових видань, в т.ч. «Банк даних “Генетичні ресурси кукурудзи” та його використання в селекції»; дві методики; класифікатор кукурудзи (*Zea mays* L.) та вісім каталогів.

Н. В. Кузьмишина веде підготовку молодих наукових кадрів через аспірантуру.

У 2013 рік Наталія Василівна стала лауреатом Державної премії України у галузі науки і техніки за «Розробку наукових основ і формування Банку генетичних ресурсів польових культур України».

В. К. Рябчун
Керівник Національного центру
генетичних ресурсів рослин України

Т. П. Шиянова
Молодший науковий співробітник
лабораторії інтродукції та зберігання генетичних ресурсів

Від редколегії

Вельмишановна Наталіє Васи́вно!

Редколегія наукового журналу "Генетичні ресурси рослин" та співробітники НЦГРРУ щиро вітають Вас зі славним Ювілеєм. Ваш життєвий і творчий шлях є прикладом вірності обраній справі. Бажаємо Вам міцного здоров'я, сімейного щастя та подальших творчих успіхів у науковій, організаційній та педагогічній діяльності на довгі роки.